

Ulkoseinäkäsittelyjä Niemiskylällä:

Hirret harmaaksi, punamultamaalaus ja ulkoseinien tervaaminen

HIRREN HARMAUS

MUUTAMASSA PÄIVÄSSÄ HARMAAKSI

5 l vettä

23 g rautasulfaattia

3 g kuparisulfaattia, jos on käytettävissä

tai 25 g rautasulfaattia, jota saa maalaustarvikekaupoista

Liuotetaan lämpimään veteen sulfaatit ja sivellään tai ruiskutetaan (kätevää esim. hirsille)

Ei ole myrkyllistä tai haitallista eikä tarvita suojaimia ruiskutustyössä

Tervattu talo Niemiskylällä

ulkoseinät sivelty tervaseoksella v. 2001

Niemiskyläntie 51, päärakennus

Tervaseos höylähirressä

Autokatos, tervaseos paneelilaudassa

Käsittely tehty elokuussa 2001, autokatoksessa marraskuussa 2002.

Tervavaseoksen koostumus:

40 % mäntypuusta poltettua tervaa

40 % nestemäistä tervaa

20 % pellavaöljystä keitettyä vernissaa

Käsittely tehdään lämpimänä vuodenaikana (min.+18) tai sivellään kuumalla seoksella ja paahdetaan nestekaasupolttimen avulla puuhun.

Punamultamaalin keittäminen

100 litran keittoastiaan sopiva annos, jolla maalaa noin 300 m² .

Raaka-aineet:

70 l vettä

10 kg ruisjauhoja

2,5 kg rautavihtrillää

18 kg punamultajauhetta

3,5 l vernissaa(= keitettyä pellavaöljyä) Nämä aineet voi ostaa maalikaupasta

Lisää reseptejä löytyy verkosta.

Välineet: keittoastia (vanha rautapata, peltitynnyrin puolikas ym.) Maalin saa pestyä pois keiton jälkeen, joten teräsastiaakin voi käyttää.

Punnitsemisvälineet, tasapohjainen sekoituskeppi, kierrevatkain jauhojen sekoittamiseen, hyvä olisi olla verkkosiivilä, jos jauhot paakkuuntuivat sekoittaessa, seoksen voi siivilöidä. Lämpömittari.

Valmistus: keittoastiaan mitataan vesi ja rautavihtrilli sekoitetaan kuumennuksen alussa. Lämmitetään seosta hiljaisella tulella vaikka noin 60 asteeseen ja aloitetaan jauhojen lisääminen vähitellen sekoittaen vispilällä voimakkaasti vatkatun.

Kuumennetaan hiljalleen + 95 asteeseen jatkuvasti pohjaa myöten sekoittaen ja lisätään vernissa. Annetaan muhia hiljaisella tulella 2 tuntia edelleen sekoittaen pohjaa myöten.

Seokseen lisätään punamulta pieninä annoksina, vaikka siten että otetaan toiseen astiaan seosta ja vispilöidään siihen punamulta ja kaadetaan keittoastiaan. Tämä toistetaan niin monta kertaa, että kaikki punamulta on vispattu. Keitetään vielä yksi tunti. Kokeillaan laudanpalaseen, jos lauta peittyy hyvin, maali on valmista. Säilyy muutaman vuorokauden – 2 viikkoa, jos lisätään suolaa esim 1 rkl litralle ja säilytetään keitosta viileässä.

KERTAUS KEITTÄMISESTÄ:

1. Vesi keittoastiaan, kuumennus +20 asteeseen,
2. lisätään rautavihtrilli,
3. kuumennus + 50-60 asteeseen. vispilöidään ruisjauhot,
4. Kuumennus +95 asteeseen,
5. lisätään vernissa,
6. keitetään 2 tuntia,
7. lisätään punamulta,
8. keitetään tunti,
9. jos tuli paakkuja, siivilöidään,
10. suolaa säilytysaineeksi, viileään.

Perinnemaali jo 1600 –luvulta. uudelleen maalattaessa punamultamaalattua pintaa ei tarvi raaputtaa, kevyt harjaus riittää. Ei kylläste- ja muovimaalatuille pinnoille, uudelle puupinnalle hyvä. Uudelleenmaalaus 20- 30 vuoden kuluttua.